ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2016/2078

zo 4. júla 2016

o štátnej podpore SA.41617 – 2015/C [ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)] uplatnenej krajinou Holandsko v prospech profesionálneho futbalového klubu NEC v Nijmegen

[oznámené pod číslom C(2016) 4048]

(Iba holandské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej prvý pododsek článku 108 ods. 2,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili svoje pripomienky v súlade s článkom 108 ods. 2 zmluvy ([1]) a so zreteľom na ich pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

(1) V roku 2010 Komisiu občania informovali, že Holandsko zaviedlo podporné opatrenia pre profesionálny futbalový klub NEC v Nijmegen. Sťažnosť bola zaevidovaná pod číslami SA.31616 a SA.31767. V rokoch 2010 a 2011 Komisia taktiež prijala sťažnosť týkajúcu sa opatrení v prospech iných profesionálnych futbalových klubov v Holandsku, konkrétne MVV v Maastrichte, Willem II v Tilburgu, FC Den Bosch v 's-Hertogenbosch a PSV v Eindhovene. Listom zo dňa 2. septembra 2011 poskytlo Holandsko Komisii ďalšie informácie o opatreniach týkajúcich sa klubu klub NEC.

(2) Listom zo dňa 6. marca 2013 Komisia informovala Holandsko, že sa rozhodla začať konanie v zmysle článku 108 ods. 2 zmluvy pokiaľ ide o opatrenia v prospech klubov Willem II, klub NEC, MVV, PSV a FC Den Bosch.

(3) Rozhodnutie komisie o začatí konania (ďalej len: „rozhodnutie o začatí konania“) bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej Únie* ([2]). Komisia vyzvala zainteresované strany, aby k uvedeným opatreniam predložili svoje pripomienky.

(4) Holandsko predložilo pripomienky v rámci postupu týkajúceho sa opatrení v prospech klubu NEC listom zo dňa 6. júna 2013, ktorý zahŕňal pripomienky obce Nijmegen (ďalej len: „obec“) ako zainteresovanej strany. Stretnutia s Holandskom, ktoré sa uskutočnilo 27. februára 2015, sa zúčastnila aj obec. Bližšie informácie boli od Holandska prijaté 10. apríla 2015, 11. mája 2015, 13. mája 2015 a 16. júla 2015. Komisia nedostala žiadne pripomienky od iných zainteresovaných strán.

(5) V nadväznosti na rozhodnutie o začatí konania a po dohode s Holandskom sa vyšetrovania pre rôzne kluby realizovali oddelene. Vyšetrovanie týkajúce sa klubu NEC je zaregistrované pod číslom SA.41617.

2. PODROBNÝ OPIS OPATRENIA

2.1. Opatrenie a jeho príjemca

(6) Národná futbalová federácia Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (ďalej len: „KNVB“) je zastrešujúca organizácia pre profesionálne i amatérske futbalové súťaže. Profesionálny futbal v Holandsku sa organizuje v dvojstupňovom systéme. V sezóne 2014/2015 pozostával z 38 klubov, z čoho 18 hralo v prvej lige (eredivisie) a 20 v nižšej lige (eerste divisie).

([1]) Rozhodnutie komisie vo veci SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) – Holandská podpora poskytnutá určitým profesionálnym futbalovým klubom v Holandsku v období rokov 2008-11 – Výzva na predloženie pripomienok v súlade s článkom 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. ES C 116, 23.4.2013, s. 19).

([2]) Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

(7) Klub Nijmegen Eendracht Combinatie (ďalej len: „NEC“) vznikol v roku 1900 a svoje domáce zápasy hrá v Nijmegene. Právna štruktúra klubu NEC je nasledovná: spoločnosti Nijmegen Eendracht Combinatie B.V, Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V. a N.E.C. horeca B.V. sú vo vlastníctve nadácie Stichting Administratiekantoor N.E.C.. Príjemcom opatrenia je spoločnosť Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V.. Podľa informácií predložených Holandskom je klub NEC stredne veľký podnik s 62,3 zamestnancami na plný úväzok v roku 2015 (69,5 zamestnancov na plný úväzok v roku 2010). V období, ktoré podlieha tomuto vyšetrovaniu hral klub NEC v prvej lige. Na európskom turnaji (pohár UEFA) hral naposledy v sezóne 2008/2009.

(8) Od roku 2003 je klub NEC hlavným, nie však jediným, užívateľom multifunkčného štadióna Goffert nachádzajúceho sa vo veľkom parku Goffert v Nijmegen. Vedľa štadióna obec, s podporou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), v parku Goffert postavila v roku 2003 multifunkčný športový komplex De Eendracht. Komplex De Eendracht si prenajíma klub NEC a taktiež ho využívajú iní na tréningové účely.

(9) Vzťahy medzi obcou a klubom NEC vo vzťahu k De Eendracht sú stanovené v dvoch zmluvách z roku 2003: účelovej dohode na rozvoj oblasti, v ktorej sa nachádza De Eendracht v kontexte širšej športovej politiky obce, ako aj nájomnej zmluvy pre De Eendracht.

(10) V roku 2008 a 2009 napísal klub NEC so zreteľom na doložky v zmluvách obecnému úradu, podľa ktorých má nárok na získanie De Eendracht od obce. Označené ako „predkupné právo“, klub NEC napísal, že mal zámer, aby získal „opstalrecht“ alebo vlastnícke právo ([3]) na komplex. Vo svojom prvom liste klub NEC navrhoval vzdať sa svojho predkupného práva výmenou za kompenzáciu v sume 2,3 milióna EUR, ktorá bola vypočítaná na základe odhadovanej účtovnej hodnoty a reálnej hodnoty komplexu podľa externého posudku. Podľa názoru klubu NEC rozdiel medzi týmito dvoma hodnotami zodpovedá úžitku, ktorý získa, ak uplatní svoje predkupné právo. V druhom liste klub NEC informuje obec, že si želá uplatniť svoje predkupné právo.

(11) V roku 2010 prijala obec v tejto veci právne stanoviská od dvoch právnických kancelárií: prvé v januári 2010, druhé v septembri 2010. Prvé stanovisko zaznamenalo klauzulu v nájomnej zmluve, podľa ktorej sa zmluva vzťahuje na obdobie, kým nájomca (klub NEC) získa De Eendracht a uvádza, že bolo zámerom obce a klubu NEC, aby komplex nadobudol klub NEC, pokiaľ zo strany ERDF nebudú žiadne námietky. Usudzuje, že klub NEC má záväzné právo uplatniť nárok na nákup. Druhé stanovisko si na naliehanie vyžiadalo zastupiteľstvo obce vo vzťahu k údajnej solídnosti nároku klubu NEC. Toto stanovisko usudzuje, že obec bola povinná len rokovať s klubom NEC za predpokladu, že predmetná klauzula nestanovuje cenu alebo cenový mechanizmus.

(12) Obec súhlasila s odkúpením nároku za 2,2 milióna EUR v septembri 2010. Holandsko neupozornilo na svoj úmysel, v súlade s článkom 108 ods. 3 zmluvy, odškodniť klub NEC za odstúpenie od predkupného práva. Vo vzťahu k tejto transakcii sa začalo formálne vyšetrovanie, ktoré je predmetom tohto rozhodnutia.

2.2. **Dôvody na začatie konania**

(13) V rozhodnutí o začatí konania Komisia zastáva názor, že podporné opatrenia adresované profesionálnym futbalovým klubom by mohli narušiť hospodársku súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy. Komisia navyše dospela k predbežnému záveru, že obec poskytla klubu NEC selektívnu výhodu s využitím štátnych zdrojov, a teda poskytla futbalovému klubu podporu.

(14) Po prvé, s ohľadom na existenciu predkupného práva, Komisia dospela k záveru, že s prihliadnutím výhradne na prvé právne stanovisko a bez ohľadu na viac vypracované druhé stanovisko, Holandsko nepreukázalo, že klub NEC mal predkupné právo za cenu, ktorá nebola stanovená v zmluve, ani nebola dohodnutá.

([3]) Podľa článku 5:101 holandského občianskeho zákonníka je „vlastnícke právo“ (latinsky: *ius superficiarium*) právom na nehnuteľnosť, ktoré umožňuje majiteľovi – „vlastníkovi“ – mať alebo získať budovy, stavby alebo rastlinstvo (vegetáciu) nachádzajúce sa v, na alebo nad nehnuteľnosťami, ktoré sú vo vlastníctve niekoho iného.

(15) Po druhé, pokiaľ ide o zhodu trhovej ceny zaplatenej výmenou za odstúpenie od údajného predkupného práva, Komisia zopakovala, že usmernenia obsiahnuté v oznámení Komisie o podporných prvkoch pri predaji pozemkov orgánmi verejnej správy ([4]) (ďalej len: „oznámenie o predaji pozemkov“), ktoré boli vyvolané Holandskom sa „týkajú iba predaja verejne vlastnených pozemkov a budov. Netýkajú sa verejného nadobúdania pozemkov a budov alebo prenájmu alebo árendy pozemkov a budov verejnoprávnymi orgánmi. Takéto transakcie tiež môžu zahŕňať prvky štátnej podpory.“ Okrem toho Komisia uviedla, že subjekty v trhovej ekonomike by pravdepodobne prihliadali na pravdepodobnosť, že nájomca uplatní svoje predkupné právo za predpokladu, že také právo existuje. Okrem iného by prihliadali na finančné prostriedky, ktoré má k dispozícii.

(16) Po tretie Komisia uviedla, že v čase, keď bola poskytnutá podpora, bol klub NEC vo vážnych finančných ťažkostiach, ktoré by mohli ohroziť jeho budúcnosť profesionálneho futbalového klubu. KNVB sa pri overovaní obchodného plánu klubu NEC na rok 2010/2011 klubu NEC spýtala na externú záruku 1 967 000 EUR v júli 2010, bez ktorých by klubu NEC hrozila strata licencie. Táto záruka (ktorá, podľa informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, bola poskytnutá prostredníctvom súkromnej obchodnej spoločnosti, a preto nie je zo štátnych prostriedkov) bola potrebná nad rámec 2,2 miliónov EUR, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie. Samotný klub NEC v júni 2010 uviedol, že jeho finančná situácia je znepokojujúca, s negatívnym vlastným kapitálom, negatívnym prevádzkovým výsledkom v 2009/2010 a zlou likviditou. Klub NEC prestal v septembri 2009 platiť nájom.

(17) S cieľom posúdenia zlučiteľnosti podpory s usmerneniami štátnej podpory na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach ([5]) (ďalej len: „usmernenia“) si Komisia vyžiadala informácie o splnení všetkých požiadaviek uvedených v týchto usmerneniach.

(18) Komisia nebola spôsobilá overiť, či sú splnené podmienky stanovené v bodoch 34-37 usmernení týkajúcich sa povahy a plnenia plánu reštrukturalizácie. Komisia taktiež nebola spôsobilá overiť, či boli prijaté primerané kompenzačné opatrenia v zmysle bodov 38-42. Ďalej bolo potrebné preukázať, že podpora bola obmedzená na nevyhnutné minimum, že príjemca podpory do svojej reštrukturalizácie zaplatil primeraný vlastný príspevok, že Holandsko poskytne monitorovacie správy a že sa bude rešpektovať zásada „raz a dosť“.

3. **PRIPOMIENKY HOLANDSKA**

(19) Holandsko nesúhlasí s tým, že obsahom opatrenia je štátna podpora.

(20) V tomto ohľade Holandsko v prvom rade zdôrazňuje dôležitý kontext transakcie. Podľa Holandska rozhodnutie o začatí konania obsahovalo v tomto ohľade niekoľko faktických chýb. V rozpore s tým, čo bolo uvedené v rozhodnutí o začatí konania, mal štadión Goffert multifunkčný charakter aj pred rokom 2003. Využitie De Eendracht (a štadióna Goffert) aj na nešportové účely považuje obec za dôležitý kontextový faktor.

(21) Najmä Holandsko zdôrazňuje záujem obce o vývoj parku pre vrcholový šport a inovácie (ďalej len: „TIP“) ([6]), ktorý by integroval existujúci štadión Goffert a De Eendracht. Prípravy na vývoj TIP začali už pred tým, ako klub NEC informoval obec, že chce uplatniť svoje predkupné právo. Komplex De Eendracht hral dôležitú úlohu v plánoch týkajúcich sa TIP, ktoré zastrešovala obec. Holandsko zdôrazňuje, že prípravy na TIP pokračovali až do obdobia po transakcii, ktorá sa uskutočnila v septembri 2010. Až v marci 2012 sa mestské zastupiteľstvo rozhodlo zastaviť prípravy na TIP. Podľa Holandska by Komisia mala výslovne zohľadniť zásadný význam pre obec v danom čase s cieľom zachovať plné vlastníctvo objektu De Eendracht (vrátane oboch pozemkov a budov na nich) pre umožnenie vývoja TIP.

([4]) Ú. v. ES C 209, 10.7.1997, s. 3.

([5]) Oznámenie Komisie – „Usmernenia Spoločenstva o štátnej podpore na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach“ (Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2). Použitie týchto usmernení bolo predĺžené oznámením Komisie týkajúcim sa predĺženia platnosti usmernení Spoločenstva o štátnej podpore na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach z 1. októbra 2004 (Ú. v. EÚ C 296, 2.10.2012, s. 3).

([6]) Obec plánuje zdokonaliť veľkú časť parku Goffert na „Topsport-en Innovatie Park“ („TIP“), multifunkčný objekt, ktorý zahŕňa šport, školstvo, zdravotníctvo a vedu. Tento projekt sa zrušil. Rozhodnutie o začatí konania sa nevzťahovalo na budúce financovanie TIP.

(22) V tomto ohľade Holandsko odkazuje na správu o očakávaných hospodárskych dopadoch TIP uverejnených konzultantmi pre európske a regionálne záležitosti v apríli 2009. Podľa tejto správy sa očakávalo, že TIP bude mať pozitívny dopad na ekonomiku obce, vrátane nárastu zamestnanosti a spotreby, ale aj rôzne nepriame pozitívne hospodárske efekty v oblastiach rozvoja vedomostí, inovácií, školstva a celkovej úrovne aktivít. Správa „Dopad a príležitosti TIP Nijmegen“ vypracovaná obcou a spoločnosťou Buck Consultants konkrétne poukazuje na príkladnú funkciu De Eendracht vo vývoji TIP.

(23) Po druhé, Holandsko zdôrazňuje solídnosť nároku klubu NEC. Objasnilo pozadie, ktoré viedlo k založeniu predkupného práva. Obec zdôraznila, že je to spojené s momentom, keď sa klub NEC vzdal svojho vlastníckeho práva na vtedy existujúci amatérsky komplex za účelom umožniť obci nahradiť tento komplex realizáciou nového komplexu De Eendracht. V roku 2000 bolo vlastnícke právo existujúceho amatérskeho komplexu v rukách klubu NEC, pričom obec bola vlastníkom pôdy pod ním. Vzhľadom na to, že komplex už nespĺňal požiadavky KNVB, ktoré boli potrebné na pokračovanie futbalových aktivít na danom mieste, obec sa po konzultácii s klubom NEC v roku 2002 rozhodla realizovať nové multifunkčné ubytovanie, De Eendracht. De Eendracht bol realizovaný použitím verejných peňazí, čiastočne financovaný s podporou ERDF. Aby bolo možné žiadať o podporu z ERDF, výstavbu komplexu musela realizovať obec a budovu nebolo možné predať po dobu piatich rokov. Klub NEC sa preto vzdal svojho vlastníckeho práva na komplex, ale získal predkupné právo (právo vlastníkov) na nový komplex De Eendracht. Podľa Holandska bolo zámerom, že klub NEC prevezme komplex De Eendracht len čo to požiadavky ERDF povolia, aj keď v tom čase ešte nebola stanovená nadobúdacia cena.

(24) Holandsko preto vyvrátilo, že obec brala do úvahy len jedno právne stanovisko (pozri odôvodnenie 14). Namiesto toho zdôrazňuje, že medzi obcou a klubom NEC nikdy nebol konflikt pokiaľ ide o nárok, ktorý považovali zmluvné strany za solídny. Holandsko odkazuje na článok 6:217 holandského občianskeho zákonníka, podľa ktorého jednotná zhoda medzi stranami postačuje na uzavretie dohody.

(25) Predkupné právo sa môže odrátať od zámeru a nájomných zmlúv medzi obcou a spoločnosťou Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. (pozri odôvodnenie 9). Skutočnosť, že klauzuly o predkupnom práve nestanovujú cenu alebo mechanizmus ceny, nie je podľa Holandska relevantná. V rámci kúpnych zmlúv, kedy strany neurčujú cenu, článok 7:4 holandského občianskeho zákonníka stanovuje, že kupujúci musí zaplatiť „rozumnú cenu“.

(26) Stručne povedané, obec tvrdí, že rozhodnutie nepostupovať podľa druhého právneho stanoviska bolo založené na pevných a motivovaných dôvodoch, pretože názory v druhom právnom stanovisku považuje za nesprávne. Táto domnienka sa posilnila tým, že autor prvého právneho stanoviska reagoval na druhé stanovisko a zotrval pri svojom názore. Obec poukazuje na to, že druhý názor bol zjavne politicky motivovaný, keďže ho vyžiadali opozičné strany zastupiteľstva obce. Skutočnosť, že druhý názor bol viac vypracovaný (odôvodnenie 14) nemôže viesť k nejakým záverom o platnosti argumentov v ňom obsiahnutých.

(27) Obec navyše v tejto súvislosti poznamenáva, že dohoda medzi klubom NEC a obcou je predmetom vnútroštátneho súkromného práva a akékoľvek vyhodnotenie platnosti žiadosti klubu NEC musí vykonať holandský súdny orgán.

(28) Po tretie, pokiaľ ide o stanovenie hodnoty predkupného práva, Holandsko taktiež poskytlo ďalšie vysvetlenia. Holandsko poukazuje na to, že existenciu výhody (a teda štátnu podporu) nemožno predpokladať len na základe toho, že sa cena stanovuje na základe rokovaní. V prípade klubu NEC sa cena predkupného práva stanovila na základe nezávislého hodnotenia, a preto je podľa holandských orgánov v súlade s trhom. V skutočnosti Holandsko argumentuje tým, že transakcia nebola selektívna a že neposkytla klubu NEC výhodu.

(29) Holandsko odkazuje na skutočnosť, že opatrenie nie je selektívne, ak je založené na všeobecnom vnútroštátnom opatrení. Transakcia vychádza najmä z občianskeho zákonníka, ktorý má všeobecnú platnosť a vzťahuje sa na všetky podniky. Hodnota transakcie bola založená na ustanoveniach občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje zaplatenie „rozumnej ceny“. Podľa Holandska sa jednalo o tento prípad, keďže sa nezávislé hodnotenie uzavrelo v apríli 2009. Došli k záveru, že transakcia nebola selektívna.

(30) Aj keby sa transakcia považovala za selektívnu, klub NEC by nezískal výhodu, pretože obec konala ako trhový investor a platila trhovú cenu. Holandsko zdôrazňuje rozhodovaciu prax Komisie vo veci použitia oznámenia o predaji pôdy podľa obdobia, keď sa prípady týkajú hodnotenia ostatných aktív a vlastníckych práv. Vzhľadom na to, že transakcia v tomto prípade vychádza z hodnotenia ako je uvedené v oznámení o predaji pôdy, možno ju považovať za vyhovujúcu trhovým podmienkam. Aj keby oznámenie o predaji pôdy nebolo použiteľné, transakcia by aj naďalej vyhovovala trhovým podmienkam, keďže súkromný trhový investor by stanovil hodnotu predkupného práva na základe nezávislého hodnotenia.

(31) Obec zdôrazňuje, že medzi hodnotou transakcie a hodnotou komplexu De Eendracht existuje úzka súvislosť. Správa o nezávislom hodnotení (zo 7. apríla 2009) sa sústreďuje na dve hodnoty. Na jednej strane stanovuje predajnú cenu, ktorú by predávajúci mohol získať z predaja vlastníckeho práva (na obdobie 30 rokov) vo vzťahu ku komplexu na základe existujúcej nájomnej zmluvy medzi obcou a klubom NEC […] (*). Na druhej strane, stanovuje predajnú cenu, ktorú by predávajúci mohol získať z predaja vlastníckeho práva vo vzťahu ku komplexu na základe existujúcich zmlúv o podnájme medzi klubom NEC a prenajímateľmi s prihliadnutím na trhový vývoj nájomného. V skutočnosti bol komplex predmetom nájomných zmlúv medzi klubom NEC a obcou a klubom NEC a tretími stranami (NEC pôsobí ako prevádzkovateľ komplexu), pozri odôvodnenie 8. Táto druhá hodnota sa stanovila na […] EUR.

(32) Inými slovami tieto dve ocenenia vychádzajú z predpokladu, že komplex by sa predal v prenajatom stave. Holandsko tvrdí, že podľa holandskej legislatívy predajná transakcia nemení nájomnú situáciu. Nový majiteľ nehnuteľnosti nahrádza predchádzajúceho majiteľa ako prenajímateľa. Z tohto dôvodu je obvyklé stanoviť predajnú hodnotu prenajatého majetku na základe príjmov z prenájmu.

(33) Nezávislé hodnotenia ukazujú, že obec mohla predať komplex De Eendracht tretej strane v prenajatom stave za cenu maximálne […] EUR. Podľa Holandska sa to rovná maximálnej cene, ktorú by bolo možné od klubu NEC vypýtať za komplex. Akonáhle klub NEC získa vlastnícke právo vo vzťahu ku komplexu De Eendracht, môže toto právo predať za cenu maximálne […] EUR. Podľa Holandska to znamená, že klub NEC sa vzdáva potenciálnej výhody sumy max […] 2 064 000 EUR. V priebehu rokovaní s klubom NEC sa finálna hodnota predkupného práva stanovila na […] 2 223 000 EUR. […]. Komisia pripomína, že ohodnotenie explicitne neberie do úvahy konkrétnu situáciu, t. j. ak by komplex získal klub NEC.

(34) Holandsko poskytlo ďalšie informácie o prenájme použité v hodnotiacej správe na vysvetlenie významného rozdielu medzi obomi hodnoteniami. Holandsko poukazuje najmä na to, že na pokles ceny nájomného, ktoré stanovil klub NEC, má vplyv rad faktorov.

a) Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. nielen prenajala komplex, ale vystupovala aj ako prevádzková spoločnosť a prenajímala časti komplexu tretím stranám. De Eendracht mal jasný experimentálny charakter a obec využila realizáciu tohto nového komplexu na posilnenie väzby komplexu a spoločenských aktivít, ekonomického prostredia a okolitých štvrtí. Nebolo isté, či tieto sociálno-ekonomické projekty budú úspešné aj v praxi a nevylučovalo sa ani vynechanie tretích strán. Týmto sa zvýšilo riziko pre Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V.

b) Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. sa taktiež starala o údržbu a výmenu hracích plôch, ktoré v minulosti udržiavala obec.

c) Klub NEC bol jediným možným partnerom, ktorý mohol pre obec naplniť sociálno-ekonomické ciele.

d) Klub NEC pôvodne mal vlastnícke právo na komplex, ale bez náhrady sa ho vzdal (pozri odôvodnenie 23).

Na základe tohto považuje Holandsko nájomné platené klubom NEC, ktoré predstavuje základ pre prvú hodnotu vypočítanú pri zdaňovaní, za vyhovujúce trhovým podmienkam.

(35) Okrem toho Holandsko poznamenalo, že nájomná zmluva medzi klubom NEC a obcou sa musí považovať za nájomnú zmluvu na dobu určitú a obec ju nemôže vypovedať pred koncom, čo sa zhoduje s prevodom vlastníckeho práva na klub NEC. Toto vysvetľuje, prečo sa pri zdaňovaní počíta prvá hodnota na základe pevného prenájmu, pričom druhá hodnota berie do úvahy trhový vývoj nájomného.

(*) Dôverné informácie.

(36) Holandsko zdôrazňuje, že suma 2,2 milióna EUR splatná klubu NEC za predkupné právo nebola zaplatená, ale bola použitá čiastočne na pokrytie zostávajúcich záväzkov klubu NEC a čiastočne ako preddavok za nájom (garantované nájomné). Zároveň sa predĺžila nájomná zmluva až do konca februára 2043 a nájomné sa zvýšilo […]. Za predpokladu, že pôvodné nájomné vyhovovalo trhovým podmienkam, Holandsko tvrdí, že zvýšenie nájmu stavia nové nájomné nad úroveň trhu. Alternatívne by podľa Holandska nové nájomné malo vyhovovať trhovým podmienkam.

(37) Po štvrté, Holandsko argumentuje, že obec brala do úvahy finančnú situáciu klubu NEC v čase transakcie. V čase transakcie získala obec informácie, ktoré viedli k predpokladu, že aj napriek finančným problémom bude klub NEC schopný uplatniť svoje predkupné právo. V jednom zo svojich listov (pozri odôvodnenie 10) klub NEC výslovne informoval obec o záujme obchodného účastníka získať De Eendracht prípadne prostredníctvom klubu NEC. Preto by finančné problémy, ktorým klub NEC čelil, nemuseli nevyhnutne znamenať zákaz nákupu komplexu De Eendracht. Navyše 3. septembra 2010 obec získala informácie o tom, že klub NEC získal financie od obchodného účastníka: spoločnosť […] predkúpila časť (sezónnych) vstupeniek na sezónu 2011/2012, 2012/2013 a 2013/2014. Ide o transakciu, na ktorú sa Komisia odvoláva vo svojom rozhodnutí o začatí konania, avšak (na rozdiel od toho, čo sa uvádza v rozhodnutí o začatí konania) financovanie nemalo formu záruky a zaplatená cena bola oveľa vyššia ako 1,9 milióna EUR, ako bolo uvedené v rozhodnutí o začatí konania (t. j. cca 4 milióny EUR) (pozri odôvodnenie 16). Tento náznak dôvery vo finančnú situáciu klubu NEC zo strany obchodného investora bol ďalším dôvodom, aby obec v tom čase prijala možnosť, že klub NEC uplatní svoje predkupné právo na De Eendracht.

(38) Na záver, podľa Holandska obec vystupovala ako trhový investor, pričom brala do úvahy aktuálnu (vnímanú) finančnú situáciu klubu NEC.

(39) Alternatívne Holandsko argumentuje, že aj keby toto opatrenie predstavovalo podporu, bolo by kompatibilné s vnútorným trhom. Podľa Holandska sú podmienky usmernení splnené a opatrenie ako také sa môže považovať za vyhovujúce v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy. Na podporu tohto tvrdenia poskytlo fakty.

(40) S ohľadom na finančnú situáciu klubu NEC v čase transakcie predložilo Holandsko ďalšie dôkazy preukazujúce, že klub NEC je firma v ťažkostiach. Obec požiadala o správu o finančnej situácii a perspektíve klubu, ktorú vypracovala účtovnícka spoločnosť BDO ([7]) krátko po transakcii (29. októbra 2010). Vzťahuje sa na záporné výsledky spoločnosti […], záporný vlastný kapitál […] a negatívny vývoj pracovného kapitálu […]. Správa preukazuje, že ekonomické výsledky klubu NEC boli záporné a po dobu troch rokov klesali. Zatiaľ čo sa čisté výsledky podarilo klubu NEC udržať v priebehu rovnakého obdobia v čiernych číslach (v dôsledku príjmov z prevodu práv a predaja hráčov) správa jasne preukazuje klesajúcu úroveň príjmov, pričom náklady klubu NEC zostali takmer bezo zmeny. Okrem toho, vlastný kapitál bol v posledných troch rokoch záporný a solventnosť klubu NEC sa v tom istom období znížila.

(41) S ohľadom na plán reštrukturalizácie, pripravil klub NEC plán zlepšovania („Plan van Aanpak“) ([8]) na prekonanie svojich finančných problémov. Tento plán bol predložený KNVB v auguste 2010. Zahŕňa opis okolností finančnej situácie, porovnanie kritérií s podobnými futbalovými klubmi a plánované opatrenia na dosiahnutie stavu Kategórie 2 (t. j. že finančná situácia klubu je „postačujúca“, pozri aj odôvodnenie 75).

(42) Pokiaľ ide o kompenzačné opatrenia, Holandsko konštatuje, že ak existuje podpora, je obmedzená, a pokiaľ ide o veľkosť a negatívne účinky na súťaž, sú relatívne malé. Avšak niekoľko kompenzačných opatrení bolo do plánu reštrukturalizácie KNVB zahrnutých.

(43) Navyše akákoľvek podpora bola obmedzená na nevyhnutné množstvo. V tomto ohľade je dôležitý vlastný príspevok do reštrukturalizácie, ktorý bol vykonaný prostredníctvom opatrenia uvádzaného v odôvodneniach 16 a 37, pričom zmena v podmienkach splácania úveru viedla k zníženiu fixných nákladov na splácanie o 250 000 EUR ročne.

(44) S ohľadom na monitorovanie sa Holandsko zaviazalo predložiť Komisii požadované správy.

([7]) Správu „Onderzoek naar financiële situatie en financieel toekomstperspectief N.E.C. Nijmegen“, z 29. októbra 2010 vypracovala spoločnosť BDO, Nijmegen.

([8]) Plan van aanpak klubu NEC, august 2010.

(45) V závere Holandsko potvrdzuje, že neboli ani nebudú uplatnené žiadne ďalšie podporné opatrenia.

4. POSÚDENIE OPATRENIA

4.1. Existencia štátnej podpory podľa článku 107 ods. 1 zmluvy

(46) Podľa článku 107 ods. 1 zmluvy štátnu podporu poskytuje členský štát alebo sa poskytuje zo štátnych zdrojov v akejkoľvek forme, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi. Podmienky stanovené v článku 107 ods. 1 zmluvy sú kumulatívne a na to, aby bolo opatrenie označené ako štátna podpora, musia byť splnené všetky podmienky.

(47) Nadobudnutie údajného práva klubu NEC na nákup De Eendracht obcou v hodnote 2,2 milióna EUR bolo financované zo štátnych zdrojov za predpokladu, že peniaze na predmetnú transakciu vybavila obec. Toto Holandsko nespochybňuje.

(48) S ohľadom na možné dôsledky na vnútorný trh, Komisia poukazuje na to, že klub NEC sa zúčastňoval Európskych futbalových turnajov. Okrem toho profesionálne futbalové kluby popri účasti na futbalových súťažiach vykonávajú ďalšie hospodárske činnosti na viacerých trhoch, ako je napríklad trh s prestupmi profesionálnych hráčov, reklama, spozorovanie, predaj reklamných predmetov alebo mediálne pokrytie. Podpora profesionálneho futbalového klubu posilňuje jeho pozíciu na každom z medzinárodných trhov. Preto, ak sa štátne zdroje použijú na poskytnutie selektívnej výhody určitému futbalovému klubu, bez ohľadu na ligu, v ktorej hrá, takáto podpora s veľkou pravdepodobnosťou naruší hospodársku súťaž a ovplyvní obchod medzi členskými štátmi v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy ([9]).

(49) Selektívnosť opatrenia, ktoré bolo špeciálne schválené zastupiteľstvom obce, tiež nie je možné spochybniť. Holandsko tvrdí, že opatrenie bolo založené na všeobecnej vnútroštátnej legislatíve (pozri odôvodnenie 29), a preto nebolo selektívne. Komisia sa však domnieva, že aj v prípade, že sa dohoda medzi klubom NEC a obcou bude považovať za dohodu podliehajúcu všeobecnému holandskému právu, špecifiká tejto dohody nie sú založené len na všeobecných princípoch, ale aj na osobitných ustanoveniach zmluvy (zmlúv) medzi klubom NEC a obcou. Je teda zjavné, že toto opatrenie sa zameriava na konkrétny podnik, klub NEC, a preto je selektívne.

(50) Holandsko zastáva názor, že pre klub NEC nevznikla žiadna výhoda a že namiesto toho sa transakcia vykonala za trhových podmienok. Poukazujú najmä na to, že klub NEC má solídne predkupné právo na De Eendracht a že cena za nákup práva bola stanovená v súlade s nezávislým hodnotením.

(51) S ohľadom na solídnosť žiadosti predložilo Holandsko ďalšie vysvetlenie k dôvodom, prečo sa postupovalo podľa prvého právneho stanoviska a nie podľa druhého. Okrem toho Holandsko zdôrazňuje, že výstavba TIP by pravdepodobne nebola možná, ak by klub NEC kúpil De Eendracht. Odškodnenie klubu NEC za odstúpenie od predkupného práva bolo jasným záujmom obce.

(52) Je potrebné poznamenať, že nie je jasná cena, ktorú by klub NEC musel zaplatiť obci v prípade, že si uplatní svoje predkupné právo a nadobudne De Eendracht. Holandsko tvrdí, že v prípade, kedy nie je dohodnutá cena, podľa holandského občianskeho zákonníka musí kupujúci zaplatiť rozumnú cenu. Do tej miery, že takáto rozumná cena sa blíži alebo rovná trhovej hodnote vlastníckeho práva vzťahujúceho sa na De Eendracht, predkupné právo, zdá sa, má len obmedzenú ekonomickú hodnotu. V tejto situácii sa kompenzácia v hodnote 2,2 milióna EUR zdá byť neprimerane vysoká a predstavuje výhodu pre klub NEC.

(53) Bez ohľadu na to, či klub NEC má solídne predkupné právo a na ostatné argumenty týkajúce sa výkladu holandského občianskeho zákonníka, sa Komisia domnieva, že hlavnou otázkou na posúdenie je, či transakcia prebehla za trhových podmienok a obec vystupovala ako súkromný subjekt.

([9]) Rozhodnutia Komisie týkajúce za Nemecka zo dňa 20. marca 2013 o Multifunktionsarena der Stadt Erfurt [prípad SA.35135 (2012/N)], bod 12 a Multifunktionsarena der Stadt Jena [prípad SA.35440 (2012/N)], súhrnné oznámenia v Ú. v. EÚ C 140, 18.5.2013, s. 1 a zo dňa 2. októbra 2013 o Fußballstadion Chemnitz [prípad SA.36105 (2013/N)], súhrnné oznámenie v Ú. v. EÚ C 50, 21.2.2014, s. 1, body 12-14; Rozhodnutia Komisie týkajúce sa Španielska zo dňa 18. decembra 2013 o možnej štátnej podpore štyrom španielskym profesionálnym futbalovým klubom [prípad SA.29769 (2013/C)], bod 28, Real Madrid CF [prípad SA.33754 (2013/C)], bod 20 a údajná podpora v prospech troch futbalových klubov vo Valencii [prípad SA.36387 (2013/C)], bod 16, zverejnené v Ú. v. EÚ C 69, 7.3.2014, s. 99.

(54) V tomto ohľade je potrebné, aby Komisia posúdila, či by do transakcie na základe posúdenia a za rovnakých podmienok vstúpil súkromný investor. Postoj hypotetického súkromného investora je postojom obozretného investora, ktorého cieľ maximalizácie zisku sa zmierňuje s ohľadom na úroveň rizika, ktorá je pre danú mieru návratnosti ešte prijateľná. Zásada investora v trhovom hospodárstve (MEIP) by sa nedodržala v prípade, že by cena za predkupné právo bola nastavená na vyššiu úroveň ako je trhová cena. Komisia sa domnieva, že počet prvkov v hodnotiacom procese ukazuje, že testom MEIP neprejde.

(55) Po prvé nie je jasné, prečo by hodnota predkupného práva mala pri zohľadnení trhového vývoja nájomného byť rovná rozdielu medzi predajnou hodnotou komplexu na základe nájomnej zmluvy medzi obcou a klubom NEC na jednej strane a na druhej strane, predajnou hodnotou na základe nájomnej zmluvy medzi klubom NEC a jeho nájomcami. Komisia sa domnieva, že obec požiadala o nezávislé hodnotenie týchto dvoch predajných hodnôt, nie o posúdenie predkupného práva ako takého. Neuvádzajú sa žiadne ďalšie argumenty týkajúce sa toho, prečo sa rozdiel medzi týmito dvomi hodnotami rovná hodnote predkupného práva.

(56) Po druhé, použitie týchto dvoch hodnôt na stanovenie hodnoty predkupného práva, ako sa zdá funguje za predpokladu predaja tretej strane za jednu z uvedených hodnôt, nie však za druhú. Prvá hodnota […] je skutočne stanovená na základe predaja vlastníckeho práva v prenajatom stave zo strany obce tretej strane, t. j. s nájomnou zmluvou s klubom NEC ako bremenom pre kupujúceho. Naproti tomu Holandsko tvrdí, že nájomnú zmluvu nie je možné vypovedať pred prevodom vlastníckeho práva na klub NEC. Iba klub NEC by mohol naďalej prevádzkovať komplex a prenajímať ho tretím stranám. Preto druhá hodnota […] (možná predajná hodnota v prenajatom stave na základe nájomných zmlúv) by nebola klub NEC ani žiadnou treťou stranou realizovateľná. Tento „zmiešaný“ prístup posilňuje predstavu, že stanovenie ceny predkupného práva na tomto základe by trhovému subjektu nedávalo zmysel.

(57) Po tretie a v súvislosti s tým, ak ako východiskový bod vezmeme, že od predkupného práva nemala odstúpiť žiadna tretia strana, jedine klub NEC, zdá sa, že výsledná cena ako náhrada za odstúpenie od predkupného práva, nehodnotí správne „ušlé výhody“ za to že sa klub NEC vzdá svojho práva. Podľa Holandska sa klub NEC odstúpením od predkupného vzdáva potenciálnej výhody v hodnote 2 miliónov EUR [odôvodnenie (33)]. Komisia však poznamenáva, že možno očakávať, že klub NEC zostane prevádzkovateľom komplexu aj po odstúpení od predkupného práva. Preto by aj naďalej dostával rovnaké príjmy z prenájmu, ktoré vytvorili základ pre druhú hodnotu použitú pri stanovovaní ceny transakcie […]. Komisia sa domnieva, že súčasná výhoda, o ktorú klub NEC príde, ak odstúpi od svojho predkupného práva, sa bude rovnať nájomnému pre obec, ktoré by už ale nemusel platiť, ak by získal komplex.

(58) V každom prípade, po štvrté, obec zaplatila viac ako je suma stanovená na základe hodnotiacej správy […], (pozri odôvodnenie 33). Komisia sa domnieva, že výšku podpory predstavuje prinajmenšom rozdiel medzi obidvoma hodnotami. Podľa holandských orgánov má rozdiel svoj pôvod v rokovaniach s klubom NEC a, v každom prípade, sa vráti plná suma 2,2 milióna EUR. V skutočnosti Holandsko vysvetlilo, že predĺženie doby nájmu a zvýšenie ročného nájomného zabezpečuje obci rozpočtovo neutrálny charakter transakcie (odôvodnenie 36).

(59) S ohľadom na túto náhradu, po piate, Komisia poznamenáva, že použitie sumy 2,2 milióna EUR na to, aby klub NEC pokryl zostávajúce pohľadávky a nájmy, ktoré dlhuje obci, nemožno považovať za náhradu. S ohľadom na zvýšenie nájomného plateného na ročnej báze (odôvodnenie 36), sa to môže považovať za náhradu podpory len v prípade, ak zvýšenie plne predstavuje nájomné, ktoré je vyššie ako trhové. Holandsko neposkytlo dôkazy podporujúce tvrdenie, že vyššie nájomné k januáru 2011 možno považovať za nájomné, ktoré je vyššie ako trhové. V tomto ohľade Komisia uvádza, že nájomné, ktoré klub NEC platí obci za celý komplex je nižšie ako nájomné, ktoré klub NEC v súčasnosti prijíma za prenajímanie určitých častí komplexu, pričom hodnotiaca správa naznačuje, že klub NEC by za nájom mal v budúcnosti dostávať dokonca ešte vyššie nájomné.

(60) Komisia okrem toho konštatuje, že aj keby pôvodná úroveň nájomného vyhovovala trhu, pri zohľadnení kontextu v danom čase (odôvodnenie 34), prinajmenšom niektoré faktory, ktoré mali vplyv na pokles na vtedy zavedenú cenu nájomného, už zrejme nie sú relevantné v čase stanovenia novej úrovne nájomného. Obzvlášť možno predpokladať, že riziká spojené s prevádzkou komplexu sa teraz po 5 rokoch úspešného fungovania komplexu, zmenili. Odstúpenie od predkupného práva za účelom nadobudnutia vlastníckeho práva už tiež

nehralo rolu, keďže predmetná transakcia už otázku vlastníctva do budúcnosti vyriešila. Je preto možné očakávať, že v januári 2011 bude trhová úroveň nájomného vyššia, ako bola v roku 2003 za predpokladu že sa nájomná zmluva medzi obcou a klubom NEC uzatvorila. Ak je tomu tak, potom zvýšené nájomné nemožno plne zohľadniť tak, aby zodpovedalo vyplateniu podpory.

(61) Treba tiež poznamenať, že splácanie prebieha počas 33 rokov a budúce platby neboli znížené.

(62) A čo je najdôležitejšie, Holandsko neposkytlo žiadny dôkaz, že pred zavedením vyššieho nájomného obec vypracovala dôkladné posúdenie a výpočet trhovej úrovne nájomného. Namiesto toho bola s cieľom výpočtu novej úrovne nájomného východiskovým bodom rozpočtovo neutrálna povaha transakcie.

(63) Po šieste, výhody, ktoré obec dosiahla prostredníctvom tejto transakcie a ich pomer k priamym nákladom v hodnote 2,2 milióna EUR, nie sú jasné. Zdá sa, že obec zaplatila oveľa viac, ako mohla získať z predaja komplexu (v prenajatom stave) jednoducho na účel ochrany súčasného vlastníctva. Obec tvrdí, že ekonomické záujmy vývoja TIP boli veľmi vysoké vzhľadom na očakávané účinky TIP na ekonomiku obce. Očakávaná pridaná hodnota zvyšných vlastníkov komplexu by mohla čiastočne vysvetliť ochotu obce platiť vyššiu cenu. Avšak obec explicitne nespracovala zhodnotenie nákladov transakcie, ktoré berie do úvahy dlhodobú hodnotu projektu TIP. Komisia sa domnieva, že trhový subjekt by vypracoval podrobnejšie hodnotenie očakávanej návratnosti investície na obstaranie predkupného práva.

(64) Nakoniec, Komisia naďalej zastáva názor, že na základe informácií dostupných v tom čase, obec nedostatočne zohľadnila finančné ťažkosti, ktorým klub NEC čelil v dobe, a ich vplyv na jeho schopnosť kúpy vlastníckeho práva na De Eendracht. Aj keby tretie strany preukázali svoj záujem o partnerstvo s klubom NEC, nebolo by možné ignorovať celkový finančný obraz. Dalo by sa očakávať, že by to malo vplyv na rokovaciu pozíciu klub NEC v prospech obce.

(65) Zo všetkých týchto dôvodov sa Komisia domnieva, že obec nekonala ako trhový subjekt, ale klubu NEC poskytla podporu formou úhrady za odstúpenie klubu NEC od predkupného práva za sumu 2,2 milióna EUR. Na základe informácií poskytnutých Holandskom nie je možné presne stanoviť výšku podpory. Avšak, ak maximálnu výšku 2,2 milióna EUR možno považovať za nevyhnutnú na splnenie plánu reštrukturalizácie, presná výška podpory je pre posúdenie zlučiteľnosti irelevantná.

4.2. **Posúdenie podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy**

(66) Komisia musí posúdiť, či podporné opatrenie v prospech klubu NEC možno považovať za zlučiteľné s interným trhom. Pokiaľ ide o výnimky stanovené v článku 107 ods. 3 zmluvy, Komisia uvádza, že žiadny holandský región nespadá do výnimky stanovenej v článku 107 ods. 3 písm. a) zmluvy. Predmetné podporné opatrenie nepodporuje dôležitý projekt alebo spoločné európske záujmy, ani neslúži na nápravu vážnej poruchy v holandskej ekonomike v zmysle článku 107 ods. 3 písm. b). Podporné opatrenie tiež nemožno považovať za podporu kultúry alebo zachovanie kultúrneho dedičstva v zmysle článku 107 ods. 3 písm. d) zmluvy.

4.2.1. *Uplatniteľné usmernenia*

(67) Pokiaľ ide o výnimku v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy v prospech podpory, ktorá má uľahčiť rozvoj určitých hospodárskych aktivít, pokiaľ táto podpora nepriaznivo nemení podmienky obchodu v rozpore so všeobecným záujmom, Holandsko tvrdí, že táto výnimka sa môže uplatniť, ak Komisia, v rozpore so stanoviskom Holandska, zistí, že predmetné opatrenie predstavuje štátnu podporu.

(68) Vo svojom posúdení pojmu „rozvoj ekonomických aktivít“ v športovom sektore berie Komisia do úvahy článok 165 ods. 1 a poslednú zarážku článku 165 ods. 2 zmluvy, ktoré stanovujú, že Únia prispieva k podpore Európskych záležitostí týkajúcich sa športu, pričom zohľadňuje jeho osobitnú povahu, štruktúry na základe dobrovoľníckych aktivít a spoločenskú a vzdelávaciu funkciu.

(69) Pre posudzovanie podporných opatrení v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy vydala Komisia niekoľko nariadení, rámcov, usmernení a oznámení týkajúcich sa foriem podpory a horizontálnych alebo sektorových zámerov, na ktoré sa podpora vzťahuje.

(70) Komisia sa domnieva, že je vhodné posúdiť, či sa môžu použiť kritériá stanovené v usmerneniach ([10]). V tejto súvislosti Komisia uvádza, že usmernenia nevylučujú profesionálny futbal. Na túto ekonomickú aktivitu sa preto usmernenia vzťahujú.

(71) V júli 2014 Komisia uverejnila nové Usmernenia o štátnej podpore na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach ([11]). Nevzťahujú sa však na túto neoznámenú podporu poskytnutú v roku 2010. Podľa bodu 137 nových usmernení by sa tak stalo iba v prípade, že by išlo o podporu na záchranu alebo reštrukturalizáciu poskytnutú bez predchádzajúceho povolenia, ak je časť alebo úplná výška tejto podpory poskytnutá po zverejnení týchto usmernení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Podľa bodu 138 usmernení z roku 2014, bude Komisia vo všetkých ostatných prípadoch postupovať na základe usmernení, ktoré boli v platnosti v čase, keď bola podpora poskytnutá a preto sa v tomto prípade jedná o usmernenia platné pred rokom 2014.

4.2.2. *Klub NEC ako podnik v ťažkostiach*

(72) Podľa bodu 10 písm. c) usmernení nezáleží na type dotknutej spoločnosti, ak spĺňa kritériá v súlade s vnútroštátnym zákonodarstvom na to, aby sa stala predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti. Bod 11 usmernení uvádza, že v prípade ak takéto podmienky neexistujú, možno spoločnosť stále považovať za podnik v ťažkostiach, ak sú viditeľné typické znaky, ako narastajúce straty, narastajúce dlhy, znižujúci sa peňažný tok atď. Podnik v ťažkostiach je oprávnený získať podporu len vtedy, ak preukázateľne nie je schopný zotaviť sa pomocou vlastných zdrojov alebo z finančných prostriedkov, ktoré získa od svojich vlastníkov/akcionárov alebo z trhových zdrojov.

(73) Holandsko spočiatku tvrdilo, že v 2008/2009 klub NEC nebol podnikom v ťažkostiach. Avšak skutočnosti uvedené v bode 16 skôr naznačujú, že klub NEC čelil finančným ťažkostiam natoľko závažným, aby to ohrozilo jeho budúcnosť profesionálneho futbalového klubu. Podľa Komisie teda klub NEC jasne bol podnikom v ťažkostiach. Vo svojej reakcii na rozhodnutie o začatí konania Holandsko uznalo, že klub NEC bol podnikom v ťažkostiach a bol aj v čase transakcie. Predložilo ďalšie dôkazy v tomto smere (pozri odôvodnenie 40), ktoré predovšetkým ukázali, že firemné výsledky klubu NEC boli záporné a v priebehu času klesali. Preto je zlučiteľnosť štátnej podpory pre klub NEC nutné posúdiť podľa usmernení.

4.2.3. *Obnovenie dlhodobej životaschopnosti*

(74) V bode 3.2 usmernenia vyžadujú, aby bolo poskytnutie podpory podmienené realizáciou plánu reštrukturalizácie (pozri body 34 – 37 usmernení), ktoré musí obnoviť dlhodobú životaschopnosť podniku v rámci primeraného časového rozsahu. Komisia konštatuje, že takéto podmienky boli stanovené v rámci plánu, ktorý vypracoval klub NEC pre KNVB v auguste 2010.

(75) V tejto súvislosti Komisia pripomína, že každý holandský profesionálny futbalový klub dostane licenciu od KNVB, v rámci ktorej musí spĺňať rôzne povinnosti. Jedna z povinností v rámci súčasného systému sa týka finančného zdravia klubu. Trikrát za sezónu je klub predmetom finančného ratingu na základe finančných správ zobrazujúcich okrem iného súčasnú finančnú situáciu, ako aj rozpočet na ďalšiu sezónu. Na základe týchto správ sú kluby odstupňované do troch kategórií (1: nedostatočný, 2: dostatočný, 3: dobrý). Kluby v kategórii 1 môžu mať povinnosť predložiť plán na zlepšenie za účelom dosiahnutia kategórie 2 alebo 3 v rámci časového obdobia troch rokov. Ak klub plán nesplní, môže mu KNVB uložiť pokutu, vrátane oficiálneho varovania, zníženia súťažných bodov a, poslednou sankciou je odobratie licencie. V tejto súvislosti je tiež potrebné povedať, že profesionálny futbalový klub v Holandsku, ktorý vyhlási bankrot, svoju stráca licenciu. Ak klub založí svojho nástupcu, nie je prijatý priamo do profesionálnej futbalovej ligy; bude musieť začať v druhej najvyššej amatérskej lige.

([10]) Pozri poznámku pod čiarou č. 5.

([11]) Oznámenie Komisie – Usmernenia o štátnej podpore na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1).

(76) NEC bol zaradený do kategórie 1 na základe finančných údajov zo sezóny 2009/2010. Jeho plán reštrukturalizácie určil opatrenia na získanie statusu kategórie 2 po troch sezónach (do 2012/2013).

(77) Plán reštrukturalizácie identifikoval problematický vzťah medzi obratom a nákladmi ako hlavnú príčinu finančných problémov klub NEC. Na vine boli najmä vysoké personálne náklady, pričom zníženie mediálneho príjmu tiež prispelo k negatívnym výsledkom. Ťažiskom plánu reštrukturalizácie bolo znižovanie nákladov, úspory sa hľadali hlavne v oblasti nákladov na hráčov. Opatrenia zahŕňali zníženie personálu (vrátane zníženia počtu registrovaných hráčov), zmrazenie platov a zníženie platov nových hráčov, ako aj zníženie bonusov. Do troch rokov by sa podiel osobných nákladov v porovnaní s obratom mal dostať pod […] % (v porovnaní s […] % v marci 2010). Predpovedali sa škrty niektorých ďalších výdavkov, ako napr. náklady na tréningy mládeže (futbalová akadémia). Všetky investície do nehmotných alebo hmotných fixných aktív v hodnote vyššej ako […] EUR musela odsúhlasiť licenčná komisia KNVB, čo v skutočnosti znamenalo, že klub NEC nemohol robiť žiadne prestupy.

(78) Komisia zistila, že plán reštrukturalizácie rieši príčiny finančných ťažkostí klubu NEC najmä náklady na zamestnancov a hráčov v podobe miezd a transferových platieb. Od profesionálneho futbalového klubu nemožno očakávať diverzifikáciu smerom na iné trhy v zmysle usmernení; avšak je možné očakávať, že usporí na svojich hlavných aktivitách, čo klub NEC urobil. Plán reštrukturalizácie sa nespolieha na externé faktory, ako napr. získavanie nových sponzorov alebo zvyšovanie počtu divákov, ktoré môže klub NEC sledovať, avšak nie úplne ovládať.

(79) V rozpočte na sezónu 2010/2011 počítal klub NEC so znížením svojich nákladov […] zlepšením výsledkov spoločnosti […]. Konečné výsledky boli ešte lepšie ako predpovede: kým príjmy klesali (nižšie príjmy z tržieb zo zápasov kvôli zlej sezóne; nižšie mediálne príjmy; prerozdelenie barterových tržieb),náklady sa taktiež znižovali […] (pokles personálnych nákladov, úspory futbalovej akadémie, zníženie obchodných nákladov). V decembri 2011 KNVB udelila klubu NEC stav kategórie 2.

(80) Komisia dospela k záveru, že plán reštrukturalizácie z augusta 2010 dostatočne zameriava na príčiny finančných problémov klubu NEC s cieľom urobiť klub NEC z dlhodobého hľadiska znova životaschopným.

4.2.4. *Predchádzanie nadmernému narušeniu hospodárskej súťaže*

(81) Body 38-42 usmernení vyžadujú aby kompenzačné opatrenia prijal príjemca s cieľom minimalizácie rušivého vplyvu podpory a jej negatívnych účinkov na obchodné podmienky. V rozhodnutí o začatí konania Komisia upozornila na špecifickú povahu profesionálneho futbalu v tomto ohľade a navrhla niekoľko opatrení, ktoré by mohli byť v profesionálnom futbale interpretované ako kompenzačné opatrenia v zmysle usmernení, ako napríklad obmedzenie počtu jeho registračných hráčov v medziach povolených národnou asociáciou, prijatie obmedzenia na mzdy pod hranicou štandardu v sektore, zákaz platenia poplatkov za prestupy nových hráčov po určitú dobu, alebo zvýšenie aktivít v prospech spoločnosti.

(82) Ako je vysvetlené v bode 77, klub NEC skutočne znížil počet zamestnancov a počet registrovaných hráčov, ako aj ich mzdy. Náklady na mzdy sa znížili pod 60 % úrovne obratu. V priebehu obdobia reštrukturalizácie sa nemohli vykonávať žiadne platby za prestupy nových hráčov. Komisia dospela k záveru, že boli prijaté kompenzačné opatrenia požadované v usmerneniach, čo malo za následok oslabenie konkurenčného postavenia klubu NEC v profesionálnom futbale.

4.2.5. *Obmedzenie podpory na minimum*

(83) Body 43-45 usmernení stanovujú, že intenzita podpory sa musí prísne obmedziť na minimum. Od príjemcov podpory sa očakáva, že podstatne prispejú k plánu reštrukturalizácie čerpaním z vlastných zdrojov.

(84) Komisia uvádza, že plán reštrukturalizácie je okrem interných úspor do značnej miery založený na financovaní externými súkromnými subjektmi. Transakcia […] (odôvodnenie 37) poskytla klubu NEC v rámci externého financovania približne 4 milióny EUR. Okrem toho podmienky splatenia úveru zo strany […] sa v roku 2010 zmenili. Namiesto povinnosti ročného splácania zo strany […], boli splátky odvtedy založené na príjme z prevodu, čo malo pozitívny vplyv na likviditu klubu NEC (pozri odôvodnenie 43). Externé a vlastné príspevky, inými slovami suma v hodnote viac ako 4,25 milióna EUR a teda podpora, ktorej hodnota činí maximálne

2,2 milióna EUR v žiadnom prípade nepresahuje hodnotu viac ako približne 35 % z celkového úsilia na reštrukturalizáciu. Týmto sa spĺňa požiadavka uvedenú v bode 44 usmernení, ktorá hovorí o tom, že stredne veľké podniky, ako klub NEC, by mali najmenej 40 % z nákladov na reštrukturalizáciu doplniť z vlastných zdrojov príjemcu, vrátane externého financovania, preukazujúc vieru v životaschopnosť príjemcu.

4.2.6. *Monitorovanie a výročná správa*

(85) Bod 49 usmernení požaduje, aby členský štát komunikoval o správnej realizácii plánu reštrukturalizácie prostredníctvom pravidelných podrobných správ. Bod 51 stanovuje menej prísne podmienky pre malé a stredne veľké podniky, kde by postačovali aj ročné kópie súvahy a výkazu ziskov a strát. Holandsko sa zaviazalo, že tieto správy predloží.

4.2.7. *Zásada jednorazovej podpory*

(86) Body 72-77 usmernení odkazujú na zásadu „raz a dosť", podľa čoho by podpora na reštrukturalizáciu mala byť poskytnutá iba raz za desať rokov.

(87) Holandsko sa v usmerneniach zaviazalo rešpektovať túto požiadavku „raz a dosť". Potvrdilo, že neudelilo žiadnu podporu na záchranu a reštrukturalizáciu klubu NEC počas obdobia desiatich rokov predchádzajúcich transakcii. Trhová zhoda je tiež na základe akýchkoľvek súčasných alebo budúcich rokovaní s klubom NEC.

5. **ZÁVER**

(88) Komisia konštatuje, že Holandsko neoprávnene poskytlo podporu v prospech klubu NEC v rozpore s článkom 108 ods. 3 zmluvy. Podporu však možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom ako podporu na reštrukturalizáciu v zmysle usmernení, keďže všetky podmienky pre takúto podporu, stanovené v usmerneniach, boli splnené,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna podpora, ktorú Holandsko uplatnilo v prospech futbalového klubu NEC v Nijmegen, je zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Holandskému kráľovstvu.

V Bruseli 4. júla 2016

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie